

NR	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
2	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.2 Middenstand en winkelgebieden - We houden winkelgebieden en detailhandel vitaal. - We onderhouden actief contact met de ondernemersverenigingen.	Behoefte ondernemersverenigingen	Is uit de gesprekken met ondernemersverenigingen gebleken wat de belangrijkste behoeften en zorgen zijn? Wat is de top3 van beide?	Uit gesprekken met de ondernemersverenigingen komt naar voren dat ze zich zorgen maken over de bereikbaarheid en het vullen van openstaande vacatures.
3	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.2 Middenstand en winkelgebieden - We houden winkelgebieden en detailhandel vitaal. - We onderhouden actief contact met de ondernemersverenigingen.	Behoefte ondernemersverenigingen	Is uit de gesprekken met ondernemersverenigingen gebleken wat de belangrijkste behoeften en zorgen zijn? Wat is de top3 van beide?	Uit gesprekken met de ondernemersverenigingen komt naar voren dat ze zich zorgen maken over de bereikbaarheid en het vullen van openstaande vacatures.
4	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.2 Middenstand en winkelgebieden - We houden winkelgebieden en detailhandel vitaal. - We onderhouden actief contact met de ondernemersverenigingen.	Gesprekken met ondernemersverenigingen	Hoe vaak en met welke OV's (uit de verschillende kernen) werden deze gesprekken gevoerd?	Met de ondernemersverenigingen van alle kernen vindt er 4x per jaar een overleg plaats.
5	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.3 Bedrijventerreinen - Bestaande bedrijvigheid behouden en duurzaam versterken. - We communiceren actief met bedrijven over verduurzamingsmogelijkheden in het kader van de SPUK regeling.	SPUK regeling	Enkele jaren geleden werd gemeld dat de SPUK regeling zou verdwijnen. Is er inzicht tot wanneer deze regeling blijft bestaan?	De SPUK regeling is een brede regeling. Momenteel loopt er een nieuwe SPUK regeling gericht op de verduurzaming van bedrijventerreinen. Voor de uitvoering van deze regeling wordt samengewerkt tussen diverse gemeenten in West-Brabant. De regeling loopt tot 2030.
6	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.6 Indicatoren - Verplichte BBV indicatoren Programma 4 Economie	Actualisatie Hernieuwbare elektriciteit	Het percentage bekende hernieuwbare elektriciteit loopt tot 2021. Wat zijn de ontwikkelingen in de laatste 3 jaar geweest? Op welke manier kan worden gerealiseerd dat dit cijfer wel structureel actueel is?	Deze cijfers worden automatisch opgehaald vanuit www.waarstaatjegemeente.nl en www.woensdrecht.incijfers.nl . De cijfers van na 2021 ontbraken ten tijde van het opstellen van deze overzichten in de brondatabase. Wij hebben daar als gemeente Woensdrecht geen invloed op. In een volgend document worden indicatoren automatisch geactualiseerd, mits ze beschikbaar zijn in de bron.
7	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.13 Indicatoren - Lokale indicatoren Programma 5. Bestuurskracht	Website	Welke maatregelen moeten worden genomen om de tevredenheid van onze gemeentelijke website te verbeteren?	Voor de website betreft dit de reactietijd na het invullen van een formulier op de site.
8	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.13 Indicatoren - Lokale indicatoren Programma 5. Bestuurskracht	E-mail contact	Waar ligt volgens onze inwoners het verbeterpotentieel? Welke maatregelen worden er genomen om de tevredenheid van het "e-mail contact" te verbeteren?	De reactietijd op het beantwoorden van een e-mail dient gereduceerd te worden conform de servicenorm (binnen 5 werkdagen). Binnen de teams welke momenteel niet voldoen aan de servicenorm zal de teammanager hier opvolging aangeven.
9	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.13 Indicatoren - Lokale indicatoren Programma 5. Bestuurskracht	Actualisatie KPI's	Kunnen de kengetallen van 2023 in het overzicht geactualiseerd? Is er inzicht of dit in 2023 en/of 2024 is verbeterd of verslechterd?	De kengetallen 2023 in het overzicht lokale indicatoren zijn actueel. Die van 2024 zijn nog niet allemaal beschikbaar. De ontbrekende cijfers 2024 zullen in de Jaarstukken 2024 gevuld worden.
11	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Algemeen - Samenvatting - Verloop meerjarenperspectief sinds Perspectievennota 2025-2028	Begrotingstekort 2026	Hoe denkt het college het begrotingstekort van 2026 volgend jaar - bij deze stand - op te kunnen lossen zonder te bezuinigen. Is het technisch mogelijk om vanuit de Algemene Reserve dit gat te kunnen dichten?	Als we ervan uitgaan dat het huidige toezichtskader niet wijzigt voor begrotingsjaar 2026 is dat inderdaad technisch mogelijk.
12	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.3 Recreatie en toerisme - Een grotere naamsbekendheid als fiets-, wiel- en recreatieve gemeente.	Natuurpoort De Volksabdij - Brabantse Wal	Welke mogelijkheden ziet het college om Natuurpoort De Volksabdij terug aantrekkelijk te maken om het toerisme in dit wandelgebied terug te versterken? Hoe groot is het budget wat hiervoor is uitgetrokken?	Het sluiten van de horecafunctie in dit gebied heeft helaas geen positief effect op de recreatieve functie. Hoewel het gebied in potentie veel recreatieve mogelijkheden biedt heeft de huidige eigenaar vooralsnog geen plannen met het gebied of de aanwezige opstallen. Met het opstellen van een gebiedsvisie willen we richting geven aan een toekomstige ontwikkeling. Deze pakken we op in 2025.
15	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - Inleiding	Martin Groffen	U schrijft: "Naast de kwantitatieve verantwoording in de reguliere P&C-cyclus, zal er de komende jaren aandacht blijven voor de kwalitatieve ontwikkeling van het te voeren beleid en de jaarlijks te nemen maatregelen. Als u in 2025 de programmabegroting 2026 voorgelegd krijgt, zult u misschien andere doelstellingen onderbouwd opgenomen zien. " Wat bedoelt u hier eigenlijk mee ? Waarom gebruikt u de term misschien? Zijn er ontwikkelingen die u nu verwacht maar nog niet meldt ?	Voor 2025 zijn de doelstellingen bepaald waar wij mee aan de slag gaan. Aangezien het Sociaal Domein dynamisch is en er veel ontwikkelingen zijn, kan het zo zijn dat er in 2025 voor het jaar 2026 nieuwe doelstellingen en bijbehorende maatregelen opgesteld moeten worden om ook in 2026 onze inwoners van een goed zorg- en ondersteuningsaanbod te kunnen voorzien.
16	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.2 Integrale toegang Sociaal Domein - In ieder dorp is een goedlopend dorpsteam waarin alle netwerkpartners deelnemen.	Martin Groffen	U verwacht in 2025 € 168238,00 minder, en in volgende jaren nog minder, uit te geven voor toegang Sociaal Domein. Vanwaar deze bijstelling naar beneden voor de komende jaren ten opzichte van 2024.?	In 2023 zijn we gestart met het project VraagWijzer. Het eerste jaar is vooral gebruikt voor inventarisatie en "belichten". De middelen die in dit jaar overgebleven zijn, zijn overgeheveld naar 2024. In 2024 hebben we ons met name gericht op doelen bepalen. We hebben dit jaar ook vooral gebruikt om dorpsgericht werken te faciliteren en de sociale kaart voor Woensdrecht op te stellen. De middelen die in 2024 overblijven zullen in een (bestemmings)reserve voor het sociaal domein gezet worden en kunnen volgend jaar (en de jaren daarna) gebruikt worden om nog een aantal zaken te faciliteren binnen de toegang.

17	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.9 Indicatoren - Lokale indicatoren Programma 1. Sociaal Domein	Martin Groffen	2. Inzet van maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo1650 1927 1628 1518 2065 We zien in 2023 een sterke stijging van deze indicator. Is hier een plausibele verklaring voor te geven ?	Het totaal van 2.065 maatwerkvoorzieningen in 2023 is opgebouwd uit 1.538 maatwerkvoorzieningen Wmo en 527 maatwerkvoorzieningen Jeugd. De stijging in 2023 zit met name in de Wmo maatwerkvoorzieningen (toename van ruim 500 t.o.v. 2022); voor Jeugd blijft het aantal nagenoeg gelijk met het voorgaande jaar. De genoemde aantallen van deze indicator zijn niet het aantal actieve indicaties, maar het aantal afgegeven indicaties. In 2023 ontstaat hierin een vertekend beeld door een administratieve wijziging als gevolg van het nieuwe contract voor Wmo hulpmiddelen wat in 2023 is ingegaan. Hierbij moest een deel van de lopende indicaties in het systeem worden omgezet. Dit betekent dat in de praktijk indicaties gewoon doorlopen, maar administratief worden deze indicaties omgezet door deze in het systeem te 'beëindigen' en vervolgens 'opnieuw' in te voeren. Dit verklaart het verschil in aantal afgegeven Wmo maatwerkvoorzieningen in vergelijking met 2022.
18	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.4 Maatschappelijke ondersteuning - Het op peil houden van het huidige productenaanbod Wmo-maatwerkvoorzieningen.	Martin Groffen	De uitgeven voor maatschappelijke ondersteuning stijgen in 2025 absoluut met € 1.517761,00. Dat is 18% relatief. Wat ligt ten grondslag aan deze naar onze mening forse verhoging in 2025 en de toekomst ?	De kostenstijging binnen product 1.4 ontstaat voornamelijk binnen de maatwerkvoorzieningen Wmo huishoudelijke ondersteuning en Wmo begeleiding als gevolg van de verwachte indexatie van deze tarieven. Daarnaast wordt een toename in aantal maatwerkvoorzieningen Wmo verwacht, onder andere voor Wmo hulpmiddelen. De verklaring hiervoor is reeds toegelicht onder 'G. Uitvoering Wmo' op pagina 105 van de programmabegroting: de toenemende vraag naar maatwerkvoorzieningen is inherent aan de hoge mate van vergrijzing binnen onze gemeente, en tegelijkertijd heeft de Wmo 2015 als doel dat inwoners langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, waardoor inwoners vaker én langer beroep doen op Wmo maatwerkvoorzieningen.
19	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid - Het voorkomen, stoppen en blijvend oplossen van huiselijk geweld (HG) en kindermishandeling (KM).	Martin Groffen	De uitgeven voor Jeugd en Sociale Veilheid stijgen in 2025 absoluut met € 1.017264,00. Dat is 15% relatief. Wat ligt ten grondslag aan deze naar onze mening forse verhoging in 2025 en de toekomst ?	Het afgelopen jaar zien we dat jeugdigen vaker zwaardere zorg nodig hebben en ook langer in zorg blijven. Daarnaast worden volgens contractuele afspraken jaarlijks de tarieven voor de niet vrij toegankelijke zorg geïndexeerd. Dit zijn de 2 voornaamste redenen voor de forse verhoging van het budget Jeugd en Sociale Veiligheid. We hopen door te investeren in de pedagogische basis en een preventief jeugdbeleid de stijging in de kosten voor jeugdzorg te keren.
20	VVD Marius Bakker	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.1 Sociale veerkracht - Een intensievere samenwerking met én tussen onze grootste subsidiepartners.	Lasten sociaal domein	De lasten in de begroting van 2025 zijn t.o.v. de oorspronkelijke begroting 2024 met 15% toegenomen. Vraag : waar ligt dit aan Vervolgens blijven de lasten in de daarop volgende jaren ongeveer gelijk, waarom denk het college dat dit ook niet verder zal toenemen ?	Dit heeft te maken met de jaarlijkse indexatie op de budget- en waarderingssubsidies binnen het product 1.1 Sociale Veerkracht, waarbij alleen indexatie over 2025 meerjarig is verwerkt. De indexatie voor de opvolgende jaren is nog niet bekend en wordt later verwerkt in de begroting.
21	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.2 Grondbeleid - Het grondbeleid ondersteunt het realiseren van doelen, ambities en ontwikkelprincipes die voortkomen uit de Omgevingsvisie, Woonvisie en overige (ruimtelijke) beleidsdocumenten.	Martin Groffen	Het grondbeleid ondersteunt het realiseren van doelen, ambities en ontwikkelprincipes die voortkomen uit de Omgevingsvisie, Woonvisie en overige (ruimtelijke) beleidsdocumenten. Bovenstaande geeft een duidelijke hoge ambitie weer. In 2025 zijn er € 362745,00 (17%) minder baten en in volgende jaren nog minder; in 2025 zijn er 273092,00 (26%)minder lasten en in volgende jaar ook minder. Hoe rijmt u de mindere opbrengsten in samenhang met mindere uitgaven voor dit beleid met uw uitgesproken streven naar een hoge ambitie?	De door u vermelde baten en lasten hebben betrekking op het totaal van gemeentelijke grondexploitaties, anterieure overeenkomsten en overige grondverkoppen. De verschillen in de begroting over 2024 inclusief wijzigingen - die voor het laatst na het tweede kwartaal van 2024 is bijgesteld - en de begroting over 2025 hebben in hoofdzaak te maken met de baten en lasten met betrekking tot anterieure overeenkomsten en overige grondverkoppen en niet op de gemeentelijke grondexploitaties. De bedragen die voor 2025 <u>primair</u> worden begroot zijn vergelijkbaar met de <u>primair</u> begrote bedragen van 2024. Incidentele, niet voorziene grondverkoppen en werkzaamheden met betrekking tot anterieure overeenkomsten hebben in 2024 tot op heden geleid tot hogere baten, maar eveneens tot hogere lasten. Het ambitieniveau om de gewenste doelen na te streven uit zich niet per definitie in hogere baten en lasten. Bij particuliere initiatieven is de gemeente immers de faciliterende partij.

22	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.3 Recreatie en toerisme - We vergroten ons recreatieve- en toeristische aanbod.	Martin Groffen	2.3 Recreatie en toerisme Wat willen we bereiken? We vergroten ons recreatieve en toeristische aanbod. We steunen de ontwikkeling van het nieuwe recreatiepark De Tovertuin / Woezel en Pip. Een grotere naamsbekendheid als fiets-, wiel- en recreatieve gemeente. We blijven inzetten op het binnenhalen van grote sport- en wielerevenementen. We zorgen voor een betere benutting en versterking van ons UCI Bike City Label. We zorgen voor een goed klimaat voor onze recreatieve ondernemers, verenigingen en organisaties zodat we recreatie beter kunnen benutten. Ook hier sprake van een hoge ambitie zoals de tekst ons wil doen geloven. U wilt in 2025 € 46573,00 (17%) minder uitgeven aan dit beleid. In 2026 zelfs 35% minder. Rekening houdend met inflatie blijkt uit dit uitgave patroon niet echt een ambitieuze aanpak op dit gebied. Hoe verklaart u uw ambitie in verhouding van de fors mindere	Wanneer de economische visie is vastgesteld, zal er een uitvoeringsagenda recreatie en toerisme opgesteld worden. Hierin zal een uitwerking plaatsvinden van de concrete plannen en zal bijbehorend budget worden gevraagd.
23	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.5 Nieuwe investeringen - Investerings programma 2. Ruimte	Martin Groffen	2.5 Nieuwe investeringen. Waar kunnen wij in deze begroting lezen tot welke (exploitatie) kostenreductie de duurzame investeringen leiden?	Het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed wordt gerealiseerd in de jaren 2022 tot en met 2030. De kostenreductie en de bijdragen van derden worden in dit tijdsbestek geleidelijk gerealiseerd. De kostenreductie en de bijdragen van derden zijn in de Programmabegroting opgenomen in de producten 2.4 Sport en evenementen (sport- en tennisparken), 3.7 Gemeentelijke gebouwen en accommodaties (MFC's en scouting), 5.1 Openbare orde en veiligheid (brandweerkazernes) en 5.8 Overhead (gemeentehuis). De duurzame investeringen leiden - op termijn - tot een kostenreductie en bijdragen van derden van ca. € 188.000 per jaar.
24	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.6 Indicatoren - Lokale indicatoren Programma 2. Ruimte	Martin Groffen	2.6 Indicatoren Lokale indicatoren Programma 1. Aantal afgegeven vergunningen voor nieuwbouw- woningen (grondgebonden woningen en appartementen. Jaar 2024 tov2023. Relatief loop de kern Hoogerheide ver achter met nieuwbouw ten opzichte van de overige kernen terwijl daar toch een groter volume aan woningen is. In Putte is geen toevoeging nieuwbouw geweest. Komt dit door remmende maatregelen waar wij als gemeenten niets aan kunnen doen ? Stikstof, uitstoot etc. ?	In de kern Hoogerheide worden de meeste nieuwbouwwoningen gebouwd, omdat de behoefte daar het grootst is. We zetten in op nieuwbouw in alle kernen, maar door diverse omstandigheden waaronder stikstof is er inderdaad geen woningbouwinitiatief in Putte (onherroepelijk) vergund.

25	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.1 Landschap en natuur - We dragen actief bij aan biodiversiteitsherstel.	Martin Groffen	3.1 Landschap en natuur Wat willen we bereiken? We dragen actief bij aan biodiversiteitsherstel. Aanpak van droogteproblematiek, natuurherstel en de landbouwtransitie. Wat gaan we daarvoor doen? We participeren in de Gebiedsgerichte aanpak. We verkennen kansen om water beter vast te houden en te infiltreren door samenwerking in het convenant werkgroep Brabantse Wal. We hebben een regulier overleg met een agrarische vertegenwoordiging om de ontwikkelingen te bespreken, input op te halen. Woensdrecht maakt deel uit van het Nationaal Park Grenspark Kalmthoutse Heide. (In Vlaanderen is dit geen Nationaal park) We lezen in uw begroting niets over dit gebied wat aansluit een de Woensdrechtse gemeente en nationale grens. De ecologische hoofdstructuur loopt gewoon door. Zijn er m.b.t. de participatie van Grenspark Kalmthoutse Heide nog voordelen te behalen voor onze gemeente en , zo ja, bent u bereid de participatie meer en duidelijker te communiceren ?	We zijn als gemeente Woensdrecht actief partner in het Grenspark overleg vanuit zowel het thema groen, natuur en landschap, als het thema toerisme en recreatie. De gemeente levert ambtelijke ondersteuning in de vorm van advies en ondersteuning middels de ambtelijke stuurgroep. Daarbij worden eveneens communicatieberichten uitgewisseld waarbij de gemeente berichten deelt van het Grenspark.
26	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.5 Monumenten en cultuur - We beschermen en behouden het Woensdrechts cultuurhistorisch erfgoed.	Martin Groffen	3.5 Monumenten en cultuur We beschermen en behouden het Woensdrechts cultuurhistorisch erfgoed. Uw beleid richt zich vooral op (gemeentelijke) monumenten. We vinden dit een goede ontwikkeling. Echter ook hier zien wij geen verder financiële wijzigingen in uw begroting hetgeen wijst op weinig daadkrachtige aanpak. Vraag : Komt de zuinige invulling van de financiële paragraaf op dit gebied omdat het niet nodig is? Cultuur bestaat ook uit ontspanning en optimaliseren van sociale cohesie en creëren van mogelijkheden voor ontspanning. Podium Kloosterhof, Brabantse Wal Festival, Algemene culturele evenementen zijn vooral in de huidige tijd naar onze mening heel belangrijk. Vraag : Zijn in het kader van verdere stimulering van deze activiteiten bijzondere inspanningen van de gemeente te verwachten ? Zo ja, waarom heeft u daar geen budget voor beschikbaar ?	Vraag 1: Bij de vaststelling van de erfgoedvisie zijn middelen beschikbaar gesteld die passen bij het ambitieniveau (bouwstenen) van deze visie. Een van deze bouwstenen is een regeling om eigenaren van een gemeentelijk monument financieel tegemoet te komen. De dekking van deze en andere bouwstenen uit de erfgoedvisie kan dus gevonden worden in bestaande middelen. Vraag 2: Het college is het eens dat cultuur een positieve uitwerking heeft op de sociale cohesie en het creëren van mogelijkheden voor ontspanning. Op dit moment kent de gemeente Woensdrecht echter geen cultuurbeleid maar zijn er wel diverse financiële regelingen. Met deze regelingen worden initiatiefnemers ondersteund om bovenstaande doelstelling te behalen.

27	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.1 Werkgelegenheid - We versterken het economisch klimaat en de arbeidsmarkt.	Martin Groffen	4.1 Werkgelegenheid We versterken het economisch klimaat en de arbeidsmarkt. Enz: We lezen ook hier plannen voor een hoge ambitie. U begroot wel een bedrag van € 73474,00 (52%) minder aan uitgaven. Hoe kunt de doelstellingen behalen en er daarnaast minder aan uit te geven ?	In de programmabegroting 2024 is een eenmalig budget van € 75.000 opgenomen voor de gezamenlijke risicodragende ontwikkeling van het regionale strategisch bedrijventerrein Reinierpolder III in Steenberg. Inmiddels is besloten niet meer risicodragend in de ontwikkeling deel te nemen waardoor dit budget niet benodigd is. We blijven wel betrokken bij de programmering van de toe te laten bedrijvigheid.
28	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.2 Middenstand en winkelgebieden - We houden winkelgebieden en detailhandel vitaal.	Martin Groffen	4.2 Middenstand en winkelgebieden We onderhouden actief contact met de ondernemersverenigingen. Omdat u op dit gebied vrijwel hetzelfde blijft begroten en u uitvoerig overleg voert met de ondernemersvereniging trekken wij vooralsnog de conclusie dat de doelgroep heel tevreden is met dit beleid . Klopt dit ? En is er een onderzoek waaruit dat blijkt ?	4x per jaar hebben we een overleg. De samenwerking met de ondernemersverenigingen wordt van beide kanten als prettig ervaren. Wij concluderen dit op basis van de regelmatige gesprekken die wij met hen voeren.
29	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.3 Bedrijventerreinen - Bestaande bedrijvigheid behouden en duurzaam versterken.	Martin Groffen	4.3 Bedrijventerrein Bestaande bedrijvigheid behouden en duurzaam versterken. Is er ook aandacht bij uw college over de bereikbaarheid met het openbaar vervoer voor deze bedrijventerreinen en wordt daar naast inspanning die u al doet voor beter openbaar vervoer ook expliciet van deze doelgroep gelobbyd op dit gebied ?	Ja. Het college heeft zich veelvuldig ingezet voor de bereikbaarheid van onze bedrijventerreinen met betrekking tot de nieuwe OV concessie 2025-2035.
30	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.4 Afvalinzameling - Voldoen aan de VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof) waarbij het aandeel restafval zoveel mogelijk naar beneden gaat.	Martin Groffen	4.4 Afvalinzameling Wat willen we bereiken? A. We informeren inwoners actief en verkennen educatieve mogelijkheden om (jonge) inwoners te motiveren tot het beter scheiden van afval. B. Afvalinzameling- en verwerking is 100% kostendekkend waarbij de gebruiker betaalt. C. We nemen maatregelen waardoor de gebruiker betaalt en proberen de kosten voor inwoners niet meer te laten stijgen dan de inflatie. A. Wat houden die " educatieve " mogelijkheden in ? B. Wat is in uw optiek de definitie van een " vervuiler " die betaalt ? En waarom is dat dan een vervuiler ? C. Hoe meent u de kosten van deze service te koppelen aan de inflatie ?	A. We kijken naar activiteiten die handelsperspectief bieden rondom afvalvermindering en - preventie, zoals organiseren van een zero waste week in de gemeente. B. De gebruiker is degene die verschillende soorten afval produceert en daarmee ook grondstoffen en afvalstromen genereert. Deze afvalstromen worden op verschillende manieren gerecycled en verwerkt. Het principe van 'de gebruiker betaalt' houdt in dat de gebruiker financieel bijdraagt aan de inzameling en verwerking van het afval. C. Het streven is om de afvalstoffenheffing op hetzelfde niveau te houden en maximaal de inflatiecorrectie toe te passen. Voor de activiteit 'afvalinzameling & -verwerking' geldt tevens dat deze kostendekkend uitgevoerd moet worden. Omdat de verwachte lasten en baten van 'afvalinzameling & -verwerking' voor 2025 in evenwicht zijn en kostendekkend blijven, wordt de raad voorgesteld de tarieven van de afvalstoffenheffing voor 2025 niet aan te passen en gelijk te houden aan de tarieven van 2024.

31	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.3 Dienstverlening en burgerzaken - Wij zorgen voor een dienstverleningsproces dat aansluit op ons gastvrijheidsprogramma 'Welkom in Woensdrecht' en dat voldoet aan de verwachtingen van de klant.	Martin Groffen	5.3 Dienstverlening en burgerzaken Wat willen we bereiken. A. Mijnoverhedenberichtenbox" wordt geïmplementeerd voor enkele producten van Burgerzaken en het Sociaal Domein. B. We verbeteren de gebruikerservaring en breiden de contactmomenten verder uit. C. Er wordt een visie op een Omnichannelstrategie (inzet van meerdere kanalen met als doel de gebruikerservaring te verbeteren en de contactmomenten verder uit te breiden. D. We onderzoeken of een track & trace-service mogelijk is op door de klant aangevraagde producten. A en B. Is hier ook aansluiting van de minder gedigitaliseerde inwoner mogelijk ? C. Wat wordt beoogd met de visie en wat wordt in praktijk omgezet ? D. Is hier ook aansluiting van de minder gedigitaliseerde inwoner mogelijk ?	A en B De " Mijn overheden berichten box" geeft inwoners zelf de mogelijkheid om hier gebruik van te maken. Voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn, blijft echter de optie om alles op papier te regelen behouden. Zo zorgen we ervoor dat iedereen toegang heeft, ongeacht hun digitale vaardigheden. C Onze visie is om in beeld te brengen hoe we optimaal gebruik kunnen maken van meerdere kanalen, afgestemd op de behoeften van onze inwoners. We onderzoeken welke kanalen in de praktijk het meest effectief zijn en welke kanalen de inwoners nog missen. Hiermee willen we de toegankelijkheid en dienstverlening optimaliseren. D Zie antwoord A en B
32	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.4 Samenwerken en besturen - Waar het ons werk effectiever en efficiënter maakt zoeken we de samenwerking op zodat de bestuurskracht van Woensdrecht wordt versterkt.	Martin Groffen	5.4 Samenwerken en besturen Waar het ons werk effectiever en efficiënter maakt zoeken we de samenwerking op zodat de bestuurskracht van Woensdrecht wordt versterkt. Met deze aanpak zouden synergie effecten op diverse beleidsvelden worden nagestreefd hetgeen wij toejuichten. Klopt het dat de mindere uitgaven die u voor de toekomst begroot worden gerealiseerd door synergie effecten op dit beleidsveld ?	Voorheen werden de uitkeringen met betrekking tot de Wet APPA binnen product 5.4 Samenwerken en besturen begroot. Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 heeft de accountant geadviseerd om voor de APPA-verplichtingen een voorziening te vormen. Dit advies is overgenomen en er is in 2024 een voorziening APPA gevormd. Het bedrag dat oorspronkelijk voor het jaar 2025 binnen product 5.4 voor de APPA-verplichtingen was begroot, is verlaagd en aan de voorziening toegevoegd. Hierdoor is het begrote bedrag aan uitgaven binnen product 5.4 in 2025 en volgende jaren lager dan in 2024. Het heeft niets met synergie effecten te maken.
33	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.5 Financiën - Woensdrecht is een financieel gezonde gemeente.	Martin Groffen	5.5 Financiën Lasten – 2024 € 81.169 2025 € 508.501 2026 € 502.781 Het is ons niet duidelijk waar de stijging van lasten op deze post is ontstaan. Kunt u dit verder toelichten ?	De gemeente maakt in de programmabegroting gebruik van kostenplaatsen. De budgetten op deze kostenplaatsen worden in de primitieve begroting toegerekend aan alle programma's en producten. Bij een wijziging van de programmabegroting op de kostenplaatsen in de loop van het jaar vindt verdeling van het budget over de programma's en producten niet plaats. Dit in verband met het beperken van administratieve handelingen. Om deze handelingen te beperken, wordt bij de verdeling gebruik gemaakt van product 5.5 Financiën. Hierdoor kunnen er in de loop van het jaar budgetten in product 5.5 terecht komen die normaliter verdeeld zouden zijn over alle programma's en producten.
34	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.6 Belastingen en heffingen - We streven ernaar om de gemeentelijke heffingen en belastingen op hetzelfde niveau te houden en passen maximaal alleen een inflatiecorrectie toe.	Martin Groffen	5.6 Belastingen en heffingen We streven ernaar om de gemeentelijke heffingen en belastingen op hetzelfde niveau te houden en passen maximaal alleen een inflatiecorrectie toe. Gezien de omvangrijke reservepositie van onze gemeente zou belasting verhoging niet aan de orde moeten zijn. Meent u dat u naast de grote reservepost toch belastingverhoging moet doorvoeren en , zo ja, waarom ?	In het coalitieakkoord 2022-2026 staat het volgende beschreven: We willen de gemeentelijke heffingen en belastingen niet verhogen en passen maximaal alleen de inflatiecorrectie toe. Het college heeft dit in het collegewerkprogramma 2022-2026 overgenomen. In de programmabegroting 2025 wordt hieraan gehoor gegeven.

35	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.7 Informatievoorziening en automatisering - Datagedreven werken: beleid wordt mede gebaseerd op data.	Martin Groffen	5.7 Informatievoorziening en automatisering Onze informatievoorziening is maximaal digitaal, betrouwbaar, transparant en veilig. We voldoen aan wettelijke eisen op het gebied van betrouwbare en transparante informatievoorziening De doelstellingen beschreven in de begroting zijn goed. De ontwikkelingen op dit gebied gaan razend snel. Zo ook het hacken van gemeenten websites zoals onlangs in België op grote schaal is gebeurd. Wordt hier in de doelstelling expliciet bij stilgestaan gezien de actuele ontwikkelingen en maakt het deel uit van de reguleren “ digitale “ beveiliging zodat we niet voor onverwachte kosten komen te staan ?	Zoals u al aangeeft gaan de veranderingen snel, dat betekent ook dat er continu wijzigingen/aanpassingen nodig zijn om de informatie nog beter te beveiligen en dat extra investeringen ook in de toekomst nodig zullen zijn. In de tweede kwartaalrapportage 2024 heeft de raad al een extra structurele investering goedgekeurd van € 66.000. Samen met onze Equalitpartners en leveranciers treffen we de benodigde beveiligingsmaatregelen die we op dit moment nodig hebben om de beveiligingsmaatregelen te optimaliseren en/of uit te breiden.
36	VVD Martin Groffen	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.8 Overhead - Goed en aantrekkelijk werkgeverschap en de ontwikkeling van mens en organisatie.	Martin Groffen	5.8 Overhead Goed en aantrekkelijk werkgeverschap en de ontwikkeling van mens en organisatie. Vanwege BBV worden alle personeelslasten welke niet direct toewijsbaar zijn aan een taakveld binnen dit product geraamd. Hier zien we weinig wijzigingen in de begrote kosten terwijl we toch te maken hebben met loon- en tariefstijgingen. Waarom blijft het begroot bedrag nagenoeg hetzelfde ?	In de algemene uitkering is een aanpassing voor de loon- en prijsindexatie opgenomen. Hierbij wordt alleen rekening gehouden met de loon- en prijsindexatie van het lopende jaar. Om die reden worden ook de begrote personeelslasten gelijk gehouden.
37	VVD Marius Bakker	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.3 Werk en inkomen - Het tegengaan van armoede en schulden.	UWV	Vraag (Petra) : Heeft de huidige problematiek bij het UWV mogelijk nog invloed op de begroting	Er zijn inderdaad problemen geweest met de uitkeringen van het UWV, met name de WIA-uitkeringen. In de landelijke media en in de politiek is momenteel veel aandacht voor de kwaliteit van het UWV. Het gaat om WIA-uitkeringen die in de periode 2020-2024 mogelijk niet juist zijn berekend en vastgesteld. Het beeld is nu dat ongeveer de helft van de mensen die dit betreft te veel uitkering ontvangt en de andere helft te weinig. Dit kan gaan om eenmalig tien euro tot honderden euro's per maand. Er is geen specifieke informatie beschikbaar over het aantal inwoners dat hierdoor is getroffen. Het UWV is een gericht onderzoek gestart en neemt na afloop zelf contact op met de mensen waarvan de WIA-uitkering mogelijk niet goed is berekend. Het uitgangspunt van het UWV is dat als mensen door een fout van het UWV te veel uitkering hebben ontvangen, dit bedrag niet teruggevorderd wordt tenzij het voor iemand redelijkerwijs duidelijk had moeten zijn dat er te veel uitkering werd betaald. Wanneer iemand te weinig uitkering heeft gekregen, zal het UWV het bedrag corrigeren en zorgen dat iemand krijgt waar hij of zij recht op heeft, bijvoorbeeld d.m.v. een nabetaling. We kunnen wel aangeven dat eind 2023 binnen de gemeente Woensdrecht 178 inwoners een WAO-uitkering ontvingen en 441 inwoners een WIA-uitkering. Het is op dit moment onduidelijk of bovenstaande situatie invloed heeft op de gemeentelijke begroting.
38	VVD Marius Bakker	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.6 Gezondheid en Sport - Behoud van goede, toegankelijke en betaalbare zorg.	BTW heffing	Vraag: wat heeft de BTW heffing voor mogelijke invloed op onze cijfers of is dit al verwerkt ?	Het is het college niet duidelijk wat bedoeld wordt met 'de BTW heffing,' noch welke relatie de VVD legt met product 1.6. We vermoeden echter dat deze vraag gaat over de verhoging van de BTW op sport (voornemen kabinet Schoof) van 9% naar 21%. Dit heeft echter gevolgen voor de contributies van sportverenigingen, niet voor de gemeentelijke uitgaven aan sport. Wellicht kan de vraag verduidelijkt worden in de Financiële Commissie?
39	VVD Petra Weijman	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.4 Sport en evenementen - Evenementen zijn ons visitekaartje.	Wk veldrijden 2028	Vraag, we hebben begrepen dat woensdrecht 8n 2028 weer een wk veldrijden organiseren, moet hier niet alvast geld gereserveerd worden	Hier zal een voorstel voor gemaakt worden voor de gemeenteraad. De suggestie om voor dit evenement jaarlijks alvast een budget opzij te zetten nemen wij mee.

40	VVD Petra Weijman	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.6 Burger- en overheidsparticipatie - Meer inwoners betrekken bij initiatieven en inwoners die al met uitvoering bezig zijn enthousiast houden. - We onderhouden een goed netwerk tussen inwoners, ketenpartners en gemeente.	Initiatief inwoners	Hoe gaat u dit aanpakken wat is uw plan	wij hebben hiervoor geen plan ontwikkeld maar het idee is om optimaal gebruik te (blijven) maken van de bestaande samenwerkings- en overlegverbanden. Zo houden we voeling met wat er leeft in de dorpen via de dorpsplatforms en de dorpsteams en we benutten de inzet van de buurtpreventieteams voor hun rol in lokale veiligheidsvraagstukken. Daarnaast gebruiken we de samenwerkingsverbanden met stakeholders en maatschappelijke organisaties (bijvoorbeeld de woningcorporaties, maar ook lokale besturen van verenigingen en stichtingen) om verbinding te maken tussen datgene wat instanties en wij als gemeente te bieden hebben en datgene wat de maatschappij nodig heeft.
41	VVD Petra Weijman	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.8 Nieuwe investeringen - Investerings programma 3. Leefomgeving	070152602 verduurzamen Gemeentelijk vastgoed	Hierbij staat de komende 4 jaar het bedrag 0, betekent dit dat het al afgerond is?	Deze regel is per abuis in het boekwerk terecht gekomen. Deze had verwijderd moeten worden. In een eventuele nieuwe versie van de Programmabegroting zal deze regel verwijderd worden.
42	VVD Petra Weijman	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.8 Nieuwe investeringen - Investerings programma 3. Leefomgeving	070152602 verduurzamen Gemeentelijk vastgoed	Hierbij staat de komende 4 jaar het bedrag 0, betekent dit dat het al afgerond is?	Deze regel is per abuis in het boekwerk terecht gekomen. Deze had verwijderd moeten worden. In een eventuele nieuwe versie van de Programmabegroting zal deze regel verwijderd worden.
43	VVD Petra Weijman	Programmabegroting 2025 - Programma 4. Economie - 4.4 Afvalinzameling - Afvalinzameling- en verwerking is 100% kostendekkend waarbij de gebruiker betaalt.	Milieu straat	Is er al iets meer bekend over de nieuwemillieustraat in Ossendrecht	Saver heeft de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. Naar aanleiding daarvan is een raadsinformatienota opgesteld die ter vaststelling is aangeboden aan het college. De nota zal daarna worden aangeboden aan de raad.
44	VVD Petra Weijman	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.2 Handhaving - Behouden en bevorderen van het naleefgedrag voor een veilige en gezonde leefomgeving.	Bijplaatsingen afvalcontainers	Bijplaatsingen bij afvalcontainers is al jarenlang een doorn in het oog van onze inwoners. De vvd is voorstander van plaatsing van camera's bij deze plaatsen, voornamelijk plaatsen zonder sociaal toezicht. Is hier budget voor?	Voor het plaatsen van openbare orde camera's is geen budget beschikbaar. Los daarvan is het niet gezegd dat er ook daadwerkelijk camera's geplaatst mogen worden, zeker in geval van sociaaltoezicht. Cameratoezicht is namelijk gebonden aan strenge privacyregels. Inzet van camera's mag alleen als het beoogde handhavingsdoel niet op een andere, minder ingrijpende, wijze kan worden bereikt (proportionaliteit/subsidiariteit).
45	PvdA Tara van Honschoten	Programmabegroting 2025 - Algemeen - Begroting in één oogopslag - Klik op het icoon hierboven voor de Begroting in één oogopslag	Klopt het, dat ik niks te zien krijg als ik op de link klik?		De Begroting in Een Oogopslag inderdaad nog niet beschikbaar omdat die pas opgesteld wordt nadat de gemeenteraad de begroting definitief heeft vastgesteld.
46	PvdA Tara van Honschoten	Programmabegroting 2025 - Algemeen - Samenvatting - Programma 3. Leefomgeving	Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	Wanneer kunnen wij dit nieuwe uitvoeringsprogramma duurzaamheid verwachten?	Wij verwachten de herijkte visie duurzaamheid nog dit jaar aan uw raad aan te kunnen bieden. Ook het nieuwe concept uitvoeringsprogramma verwachten we nog dit jaar ter kennisname aan u te kunnen doen toekomen, waarbij dat laatste uiteraard onder voorbehoud is van de goedkeuring van de herijkte visie door uw raad.
47	PvdA Tara van Honschoten	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.9 Personeel en organisatie - We binden en boeien (potentiële) medewerkers, die bewust de keuze maken om te werken bij de gemeente Woensdrecht.	begroting	Wat is de reden dat op deze post in 2024 een begrotingswijziging is geweest van 1.2 miljoen? Daarnaast wordt ervoor 2025 'maar' 5 ton begroot. Gaat dit genoeg zijn? Of is de verwachting dat er weer een grote begrotingswijziging plaat zal moeten vinden?	Binnen product 5.9 Personeel en organisatie worden o.a. de mutaties op het Budget personele veerkracht opgenomen, welke in relatie tot de Reserve personele veerkracht staat. Zoals bekend is deze reserve gevormd om personele knelpunten op te lossen. In 2024 is de Reserve personele veerkracht meerdere malen aangesproken; de bijbehorende begrotingswijzigingen leiden samen tot een bedrag van bijna € 1,1 miljoen. Voor het jaar 2025 kan op dit moment niet worden voorzien welke knelpunten zullen ontstaan. De verwachting is dat ook dan wijzigingen op de begroting zullen plaatsvinden. De kosten zullen worden gedekt vanuit de Reserve personele veerkracht, welke door vacatureruimte wordt gevoed.
48	PvdA Tara van Honschoten	Programmabegroting 2025 - Paragrafen - Paragraaf 3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing - Weerstandscapaciteit	Grafiek	Wat zie ik precies in de grafiek hieronder? Is de oranje lijn de verwachte weerstandsratio en de zwarte de daadwerkelijke? Of zie ik dit verkeerd?	De grafiek geeft niet de weerstandsratio weer, maar de de stand van het weerstandsvermogen in miljoenen. De oranje lijn geeft de stand weer in de begroting van het betreffende boekjaar. De zwarte lijn geeft de stand weer in de jaarstukken van het betreffende boekjaar.
49	PvdA Tara van Honschoten	Programmabegroting 2025 - Paragrafen - Paragraaf 3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing - Weerstandsratio	Weerstandsratio 2024	De verwachte weerstandsratio is 3.7 voor 2025. Wat is de voorlopige verwachting voor 2024?	De begrote weerstandsratio voor 2024 is 2,5. (Zie ook Programmabegroting 2024). De gerealiseerde weerstandsratio voor 2024 wordt inzichtelijk nadat alle werkzaamheden voor de Jaarstukken 2024 zijn afgerond.
50	CDA Eddy van Wezel	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.2 Integrale toegang Sociaal Domein - In ieder dorp is een goedlopend dorpsteam waarin alle netwerkpartners deelnemen.	samenstelling netwerkpartners dorpsteams	Bestaat de samenstelling van de beoogde dorpsteams uit enkel professionele netwerkpartners of worden hierbij ook lokale verenigingen en initiatieven betrokken?	De deelnemers van de dorpsteams zijn o.a. afvaardigingen van professionele partners, zoals BWI en Wijzijn, maar zeker ook initiatiefnemers en lokale organisaties/verenigingen.
51	CDA Eddy van Wezel	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - Inleiding	ondersteuning en waardering mantelzorgers	De afgelopen jaren hebben we ons best gedaan mantelzorgers te ondersteunen en onze waardering voor mantelzorgers te uiten. Blijft dit ongewijzigd en in welk programma valt deze ondersteuning en waardering?	De ondersteuning en waardering voor mantelzorgers blijft ongewijzigd. Het wettelijk kader voor mantelzorgbeleid heeft zijn grondslag in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en is structureel opgenomen binnen programma 1.1 Sociale Veerkracht.

52	CDA Eddy van Wezel	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.4 Maatschappelijke ondersteuning - Een geïntegreerde en toekomstbestendige woon- en zorgomgeving. - We stellen een Woonzorgvisie op met ketenpartners (lokaal én regionaal).	Opstellen en implementatie woonzorgvisie	Op welke termijn zal de woonzorgvisie opgesteld zijn? Wie zijn hier de betrokken ketenpartners? Wordt deze woonzorgvisie onderdeel van de nieuwe woonvisie of wordt deze geïmplementeerd in de nieuw op te stellen woonvisie?	1. Er wordt in regionaal verband gewerkt aan een regionale woonzorgvisie. De oplevering hiervan staat medio 2025 gepland. De lokale uitwerking volgt hierna in het Volkshuisvestingsprogramma, welke opgeleverd zal worden in 2026. 2. In de regionale woonzorgvisie worden de volgende partners betrokken: alle gemeenten uit de woondealregio West-Brabant West, de vijf actieve woningcorporaties, regionale zorg- en welzijnspartijen en verschillende bovenlokale belangenbehartigers. 3. Er wordt eerst een regionale woonzorgvisie opgesteld, welke zal worden aangeboden aan de gemeenteraden in 2025. De lokale uitwerking (de lokale woonzorgvisie) maakt onderdeel uit van het Volkshuisvestingsprogramma, welke in 2026 aangeboden wordt aan de gemeenteraad.
53	CDA Eddy van Wezel	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.7 Onderwijs - Iedereen in de gemeente kan zo volwaardig mogelijk gebruikmaken van onderwijs. - We gaan aan de slag met het geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).	Vernieuwbouw t paviljoen Ossendrecht	We hebben kunnen lezen dat er begin 2025 een aanvullend dekkingsvoorstel naar de raad zal komen. Wat is de actuele planning om daadwerkelijk aan de slag te gaan met deze vernieuwbouw en wanneer zal deze naar waarschijnlijkheid afgerond worden?	De planning is nog ongewijzigd. Begin 2025 komt er een aanvullend dekkingsvoorstel naar de raad. Na akkoord door de raad zal direct de ruimtelijke procedure starten conform de omgevingswet. Hierna kunnen de werkzaamheden starten in de zomer van 2025. Als alles volgens planning verloopt zijn de werkzaamheden een jaar later gereed, dus in de zomer van 2026.
54	CDA Eddy van Wezel	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.7 Onderwijs - Iedereen in de gemeente kan zo volwaardig mogelijk gebruikmaken van onderwijs. - We gaan aan de slag met het geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).	Nieuwbouw Ste Marie - Huijbergen	Na afronding van de vernieuwbouw van t Paviljoen is Ste Marie aan de beurt voor nieuwbouw of renovatie. - Zijn de voorbereidende werkzaamheden hier reeds voor gestart? - Is hier al een tijdsplanning voor gemaakt en zo ja, kan deze gedeeld worden?	De voorbereidende werkzaamheden voor St. Marie in Huijbergen zijn nog niet gestart. Wel zijn er in het verleden meerdere onderzoeken gedaan naar de locatiekeuze en de opties voor de verbouwing. De voorbereidende werkzaamheden worden in 2025 verder opgepakt, als de voorbereidingen voor t Paviljoen zijn afgerond. Er is nog geen tijdsplanning gemaakt.
55	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Algemeen - Voorwoord - Voorwoord	Begroting 2026 en verder	Is er al meer zicht op het feit dat het kabinet oog heeft voor deze scheefgroei vanaf 2026 en wat te doen als er geen compensatie komt vanuit het Rijk ?	Nee hier is nog geen zicht op. Volgens het toezichtskader van de provincie moeten we in 2025 een structureel sluitende Programmabegroting 2026 aanleveren, danwel een meerjarenperspectief dat in 2029 structureel sluitend is. Er zijn technisch diverse mogelijkheden om dat te realiseren wanneer compensatie vanuit het Rijk uitblijft, waaronder: inzet van (een deel van de) algemene reserve; inkomsten verhogen, begrote uitgaven verlagen, of een combinatie hiervan.
56	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.2 Integrale toegang Sociaal Domein - Zorg en ondersteuning zo dicht als mogelijk bij het gewone leven organiseren.	Toegankelijkheid zorg en ondersteuning	Hoe wordt de toegankelijkheid van zorg (zoals Wmo-voorzieningen en jeugdzorg) verbeterd, vooral voor onze kwetsbare inwoners? Is er bijvoorbeeld een plan om de aanvraagprocedures verder te vereenvoudigen?	We zijn bezig om het intake-/aanvraagproces te optimaliseren, waarbij de rollen van de verschillende partners duidelijk zijn en duidelijk is wanneer er opgeschaald (maatwerkvoorzieningen) c.q. afgeschaald (voorliggende voorzieningen) kan worden. Onze inwoners merken dat er echt wordt samengewerkt tussen partijen die hen ondersteunen (zij hoeven slechts één keer hun verhaal te doen) en dat er sprake is van continuïteit van hulpverlening.
57	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.1 Sociale veerkracht - Een intensievere samenwerking met én tussen onze grootste subsidiepartners.	Samenwerking met zorgpartners	De begroting benadrukt het belang van samenwerking met verschillende zorgpartners. Hoe wordt ervoor gezorgd dat deze samenwerking daadwerkelijk efficiënt en effectief verloopt, en wordt hierop gemonitord?	In 2024 hebben de welzijnspartners een aantal dialoogsessies gehad, om te komen tot een betere samenwerking. Vanuit de gemeente worden zij gestimuleerd en gefaciliteerd om gebruik te maken van elkaars kennis, expertise en ervaringen.
58	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid - Een financieel beheersbaar en duurzaam jeugdhulpstelsel.	Preventieve jeugdzorg	Wat zijn de specifieke stappen die worden genomen om de druk op gesloten jeugdzorg te verminderen? Zijn er bijvoorbeeld nieuwe, alternatieve programma's in ontwikkeling die de preventieve zorg verbeteren?	Met de regio's West-Brabant West, West-Brabant Oost en Zeeland kijken we naar mogelijke alternatieven voor de JeugdzorgPlus. Met Almata zijn we aan het experimenteren of hybride plekken (een plek die zowel een open als gesloten karakter kan hebben) een goed alternatief is. Met de genoemde regio's en zorgaanbieders zijn we een Ambulant Plus team aan het inrichten. Door het inzetten van Civieltraject beraden en voorwaardelijke machtigingen proberen we een JeugdzorgPlus plaatsing te voorkomen door de meest passende zorg in te zetten voor de Jeugdigen. Ook kijken we hoe we de rest van het zorglandschap kunnen inrichten om jeugdzorgplus als de meest zware vorm van jeugdzorg te voorkomen.
59	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.2 Integrale toegang Sociaal Domein - In ieder dorp is een goedlopend dorpsteam waarin alle netwerkpartners deelnemen.	Dorpsteams	In hoeverre zijn de dorpsteams die worden genoemd in de begroting volledig operationeel in elke dorpskern, en hoe worden inwoners hierover geïnformeerd ? Met andere woorden: zijn deze dorpsteams voldoende bekend onder onze inwoners ?	In het kader van Dorpsgericht Werken zijn we begin vorig jaar gestart met het inrichten van de dorpsteams. De dorpsteams zijn nog in ontwikkeling, de planning is om deze in 2026 volledig operationeel te laten zijn. De verschillende deelnemers aan de dorpsteam informeren hun achterban zijnde de inwoners. In 2025 zal er nog meer aandacht besteed worden aan de communicatie hieromtrent. Voor de volledigheid geven we aan dat de leefbaarheid binnen de kernen vorm krijgt door samen te werken met de dorpsteams (sociaal domein) en de dorpsplatforms (fysiek domein).

60	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Algemeen - Samenvatting - Verloop meerjarenperspectief sinds Perspectievennota 2025-2028	Indexering Jeugdzorg (E)	Waarop baseert het college dat deze bezuinigingen vanuit het kabinet onzeker zijn zoals omschreven op pagina 104? Wordt deze besparingsbelofte volledig of deels aangevuld door "indexering Jeugdzorg" toe te voegen aan de begroting onder (E) ?	De indexering jeugdzorg in het overzicht in de samenvatting staat los van hetgeen in de risicoparagraaf beschreven wordt. Paragraaf 3 beschrijft dat het rijk de uitkering in het gemeentefonds omlaag brengt in de veronderstelling dat zij er (ook) voor kan zorgen dat gemeenten minder kosten gaan maken in de toekomst. Het risico dat benoemd wordt is dat die voorspelling van het Rijk niet uitkomt. Daar worden echter nog geen middelen voor gereserveerd in deze begroting, maar het risico wordt dus wel benoemd in de risicoparagraaf. De in de samenvatting genoemde indexering betreft een nu bekend geworden feitelijke indexering op de nu lopende contracten.
61	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Algemeen - Samenvatting - Programma 4. Economie	Educatie over afvalscheiding	Voorlichting over afvalscheiding om VANG doelstellingen te behalen: Wordt deze voorlichting ook ingezet bij arbeidsmigranten en vluchtelingen ? Deze inwoners van onze gemeente bepalen namelijk een groot deel van de groei van onze gemeente.	De communicatie vanuit de gemeente, zoals berichten op sociale media, wordt meestal in het Nederlands verstrekt en niet specifiek vertaald voor arbeidsmigranten en vluchtelingen. Echter, op de website van Saver is het wel mogelijk om de taal aan te passen naar onder andere Pools, Arabisch, Oekraïens, Russisch, Duits en Engels, zodat deze groepen toch toegang hebben tot belangrijke informatie in hun eigen taal, zoals de afvalscheidingswijzer, informatie over afvalstromen, informatieve nieuwsberichten etc.
62	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.1 Ruimtelijke ordening en bouwzaken - Een grotere duurzame woningvoorraad die is afgestemd op de behoeften en ingevuld wordt.	Stedenbouwkundige visie op dorpskernen	Wat wordt bedoeld met een stedenbouwkundige visie op de dorpskernen ? De kerkenvisies waren ons wel bekend maar deze stedenbouwkundige visies niet.	Het gaat om het formuleren van stedenbouwkundige uitgangspunten waar initiatiefnemers aan moeten voldoen zodat het unieke karakter van de dorpskernen behouden blijft.
63	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.2 Grondbeleid - Het grondbeleid ondersteunt het realiseren van doelen, ambities en ontwikkelprincipes die voortkomen uit de Omgevingsvisie, Woonvisie en overige (ruimtelijke) beleidsdocumenten.	Nieuwe nota Grondbeleid	Wanneer wordt de herziene nota Grondbeleid aangeboden aan de Raad? Is dit een vervolg op de vast te stellen Woonvisie ?	Behandeling is voorzien voor de tweede raadsvergadering van 2025. De nota Grondbeleid is een op zichzelf staand beleidsdocument. Grondbeleid biedt instrumenten die kunnen worden ingezet bij het realiseren van doelen, waaronder de woningbouwopgave.
64	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.4 Sport en evenementen - Evenementen zijn ons visitekaartje.	Jaarmarkt in Putte	"We zetten in op een kwaliteitsslag voor onder meer de jaarmarkt in Putte". > is dit een taak van de gemeente en niet voor de organisatoren. Wat gaat de gemeente hieraan doen ?	De Jaarmarkt in Putte is een gemeentelijke markt. In samenwerking met een markt bureau vullen wij de standplaatsen in waarbij wij qua diversiteit in aanbod een kwaliteitsslag willen maken.
65	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.5 Nieuwe investeringen - Investeringsprogramma 2. Ruimte	Vervanging top laag van kunstgras bij VV ODIO	Toplaag renovatie van kunstgras 368k x 2 voor sportpark ODIO. Het kunstgras bij vv Odio is in 2018 aangelegd. Wat is de technische levensduur van de top laag? Wordt bij het bepalen van het vervangingsjaar de (geringe) belasting en het uit te voeren onderhoud meegenomen ?	De technische levensduur van de top laag is gesteld op 10 jaar. Op basis van de belasting, het periodiek onderhoud en de inspecties van de velden wordt bepaald of en wanneer de top laag wordt vervangen. De vervanging wordt opgenomen in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) van de buitensportaccommodaties dat (1 x in de vier jaar) aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd.
66	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.4 Verkeer en vervoer - We beschikken over een hernieuwd vastgesteld Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) 2025-2029.	Verkeersknelpunten in GVVP 2025-2029	Hebben we een top 10 van verkeersknelpunten en zo ja hoe ziet deze eruit ? Kan het sluisverkeer door onze dorpskernen (voornamelijk Huijbergen en Ossendrecht) als verkeersknelpunt worden gezien ?	We hebben geen top 10 maar er zijn wel enkele locaties in onze gemeente die aandacht vragen. Sluisverkeer door onze dorpskernen, zoals met name in Huijbergen en Ossendrecht, kan als een verkeersknelpunt worden gezien.
67	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.8 Nieuwe investeringen - Investeringsprogramma 3. Leefomgeving	Weg- en rioolreconstructies komende jaren	De komende jaren is het verval van deze investeringen ongeveer 2 tot 2,5 miljoen. Is het niet beter om voor de weg- en rioolreconstructies meer middelen uit te trekken omdat onze straten en riolering aan het verouderen zijn ?	Zoals te zien is in de programmabegroting worden er jaarlijks door middel van een aanvraag via de perspectievennota, extra financiële middelen voor riool- in combinatie met wegreconstructies gevraagd en opgenomen in de begroting. Op deze wijze worden elk jaar een of meerdere gebieden/straten aangepakt. Het gelijktijdig aanpakken van nog meer locaties vraagt niet alleen extra financiële middelen maar vergt ook extra ambtelijke capaciteit om e.e.a. voor te bereiden en uit te voeren. Daarnaast is het van belang om een behapbare caseload te hebben en is het niet wenselijk om overal tegelijk civiele werken uit te voeren. Onze beschikbare capaciteit is daarvoor ontoereikend.
68	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.8 Nieuwe investeringen - Nut en noodzaak investeringen in begrotingsjaar Programma 3	Motie inzake onderzoek naar donkere plekken	Is het onderzoek naar de donkere plekken in onze gemeente al afgerond en zo ja, wat zijn hiervan de financiële consequenties ? In de motie is het college namelijk verzocht om dit onderzoek voor de programmabegroting van 2025 aan te bieden.	Het onderzoek is afgerond. De raad wordt in het 4e kwartaal 2024 geïnformeerd middels een raadsinformatienota.
69	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Paragrafen - Paragraaf 1 Opgaven - Opgave Economie & Aviolanda - Stand van zaken per Programmabegroting 2025	Aviolanda	Maatschappelijk rendement door investeringen in Aviolanda ? > Kan het college op voorhand al aangeven wat ze hieronder verstaat ? Kan dit bijvoorbeeld ook de bouw van starterswoningen zijn in combinatie met de huisvesting van studenten op de campus ?	Onder maatschappelijk rendement wordt verstaan dat niet alleen getoetst wordt op economische waarde maar ook op kwalitatieve waarden zoals de bijdrage aan de arbeidsmarkt, huisvesting, (ook in relatie tot de campusontwikkeling), duurzaamheid, bereikbaarheid, vermindering uitstoot, brede welvaart, behoud en versterken voorzieningen, samenwerking en sociale cohesie.

70	ABZ Arjan Buijsen	Programmabegroting 2025 - Paragrafen - Paragraaf 2 Lokale heffingen - 8. Toeristenbelasting	Forfait toeristenbelasting	We zijn toch ook in gesprek geweest met de camping eigenaren om het forfait te wijzigen ? Klopt dit en wat is het resultaat van deze gesprekken ? Wordt het forfait nog gewijzigd de komende jaren ?	Het is juist dat we in gesprek zijn geweest met enkele eigenaren van vakantieparken. Het meest recente gesprek heeft in mei 2024 plaatsgevonden. De resultaten daarvan worden meegenomen in een voorstel voor wijziging van de verordening voor de toeristenbelasting. Het was oorspronkelijk de bedoeling om het voorstel al met ingang van de verordening voor 2025 aan uw raad aan te bieden, maar dat is verschoven naar de verordening voor 2026. De reden is een toezegging van het college aan uw raad. Toegezegd is om een wijziging van de verordening in het eerste halfjaar door uw raad vast te laten stellen, zodat de ondernemers voldoende tijd hebben om er rekening mee te houden in de voorbereiding op volgende jaar. Dat was na het gesprek in 2024 niet meer mogelijk. Wij zijn voornemens om de verordening voor 2026 in het eerste kwartaal van 2025 aan uw raad aan te bieden en direct daarna alle ondernemers die toeristenbelasting moeten afdragen te informeren. In het voorstel zal onder meer worden voorgesteld de forfaitaire berekeningswijze te schrappen en voor bepaalde vormen van langdurig verblijf een andere regeling op te nemen.
71	CDA Luc de Vos	Programmabegroting 2025 - Bijlagen - B. Reserves en voorzieningen - Overzicht eigen financieringsmiddelen (reserves)	Overheveling vanuit Algemene Reserve	Is het technisch mogelijk om (Algemene) Reserves te gebruiken om (meerjaren) begrotingstekorten te dichten en onder welke voorwaarden is dit dan mogelijk?	Ja dit is mogelijk, mits de regelgeving voor boekjaar 2026 vanuit de toezichthouder gelijk blijft aan die voor boekjaar 2025. Momenteel geldt onderstaande: In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) is een regeling opgenomen voor de inzet van een surplus binnen de algemene reserve. Het surplus van de algemene reserve is dat deel dat niet nodig is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit). Van dit vrij besteedbare deel (surplus) kan een gemeente jaarlijks maximaal 10% inzetten voor het dekken van structurele lasten. Met de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk aan 20% is en blijft. De inzet van het surplus algemene reserve (= vrije reserve) wordt door dit gebruik als structurele baat bestempeld. Het weerstandsvermogen moet naar het oordeel van de toezichthouder voldoende zijn. Dit betekent dat het moet zijn gebaseerd op een adequate risicoinventarisatie. Bron: Begrotingscirculaire 2024 Provincie Noord-Brabant d.d. 5 april 2024
72	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Algemeen - Samenvatting - Programma 3. Leefomgeving	Duurzaam en Klimaatbestendig denken:	Zin 3: "en handelen daarnaar in de ontwikkeling en uitvoering van plannen op alle beleidsterreinen" Betekent dit ook dat er in elk plan vanaf nu een duurzaamheidsverantwoording wordt opgenomen? Hoe denkt men deze consistent vorm te geven?	We zijn op dit moment in de afrondende fase van het herijken van de visie en opstellen van de nieuwe uitvoeringsprogramma's. De precieze manier hoe we het een en ander gaan implementeren in de breedte van de verschillende beleidsterreinen onderzoeken we nog en is onderdeel van de uitvoeringsagenda in 2025. Daarbij is het niet de bedoeling dat het gekozen middel tot overmatige bureaucratie leidt en daarmee de doelmatigheid en doeltreffendheid voorbij schiet. We hebben daarnaast al steeds meer oog voor integraal en projectmatig werken, waardoor ook duurzaamheid vanzelf steeds meer een plek krijgt.
73	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Algemeen - Samenvatting - Programma 4. Economie	Midden en Kleinbedrijf	Zin 3: "Het Midden- en kleinbedrijf vormt een onmisbare voorziening binnen onze kernen." Hoogerheide blijkt vanwege zijn winkeldichtheid de meest populaire kern voor nieuwe winkels te zijn. Welke middelen hebben wij als gemeente in onze toolbox om andere kernen aantrekkelijker te maken voor Mkb-bedrijven?	In zijn algemeenheid zien wij de volgende tools: Meedenken in ontwikkelingen om zaken langs planologische weg mogelijk te maken. We streven naar spreiding van het woonaanbod over de diverse kernen zodat het draagvlak voor voorzieningen in de diverse kernen zoveel mogelijk in stand blijft. Elke ondernemersvereniging krijgt een jaarlijkse bijdrage voor het organiseren van activiteiten zoals bv het aanleggen van een ijsbaan of het aankleden van de winkelstraat in de maand december. De winkelstraten zijn qua onderhoud aan het openbaar groen en het straatwerk aangewezen op niveau A. Dit betekent dat veel aandacht wordt besteed aan het onderhoud en de uitstraling daarvan. Er vindt periodiek overleg plaats met de ondernemersverenigingen waarin gesproken wordt over de ontwikkelingen en wat partijen van elkaar nodig hebben.
74	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.1 Sociale veerkracht - Een intensievere samenwerking met én tussen onze grootste subsidiepartners.	Bibliotheek Ossendrecht	"We investeren in de bibliotheekvoorziening in Ossendrecht zodat dit een volwaardige bibliotheek wordt die voldoet aan de brede maatschappelijke functie." Wanneer verwacht men dat dit gerealiseerd zal zijn?	Dit hangt samen met de vernieuwbouw van het Paviljoen. In de tweede helft van 2025 zal naar verwachting gestart worden met de bouw. Wanneer het gebouw wordt opgeleverd is nog niet bekend.
75	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.3 Werk en inkomen - Het vergroten van de kansen van inwoners (met afstand tot de arbeidsmarkt) op werk.	GiP	"We ondersteunen inwoners die over de landsgrens (willen gaan) werken o.a. door promotie van het GrensinformatiePunt (GiP)." Uit eerdere vergaderingen hebben wij begrepen dat het GiP compleet onafhankelijk is. Hoe denkt de gemeente dan meer grip te krijgen op het GiP?	Via de gemeentelijke communicatiekanalen geven wij aandacht aan o.a. de dienstverlening van het Werkcentrum, het GiP en EURES zodat inwoners met (praktische) vragen inzake werken (over de grens) weten waar zij terecht kunnen. Op deze manier proberen wij geen grip te krijgen op o.a. het GiP, maar bekendheid te genereren voor deze voorzieningen die voor veel inwoners bruikbaar (kunnen) zijn. We bieden bijvoorbeeld ook spreekruimtes aan in de bibliotheek zodat deze dienstverlening laagdrempelig kan worden aangeboden voor inwoners in de gemeente Woensdrecht.

76	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.9 Indicatoren - Verplichte BBV Indicatoren Programma 1	Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie in % van deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie neemt de afgelopen jaren flink toe? Is hier een aanwijsbare reden voor te benoemen? Is hier vanuit de gemeente een actielijst voor gedefinieerd?	In heel Nederland (en West-Brabant) stijgt het aantal (nieuwe) vsv'ers de afgelopen jaren. Een aanwijsbare reden voor specifiek Woensdrecht is er niet. Over de gehele lijn zijn de verklaringen vooral de huidige krappe arbeidsmarkt, waardoor relatief veel sprake is van ongediplomeerde uitstroom naar werk, maar ook toenemende persoonlijke problemen bij jeugdigen en niet-passende studiekeuzes. In het LMC Uitvoeringsplan West-Brabant West 2020-2025 staat een meerjarige actielijst voor de aanpak voortijdig schoolverlaters (en ook voor leerplicht). We werken in de uitvoering van de Leerplichtwet en het Doorstroompunt samen met gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, Halderberge en Roosendaal (Netwerksamenwerking West-Brabant West). We stellen in 2025 een nieuw uitvoeringsplan op met o.a. herijkte acties voor deze doelgroep. Naast deze sub-regionale samenwerking, is gemeente Woensdrecht aangesloten bij de regionale aanpak vsv'ers in West-Brabant (samen met 16 gemeenten). Omdat veel jeugdigen ouder dan 16 naar onderwijsinstellingen in de gehele regio West-Brabant gaan, is een gezamenlijk beleid belangrijk.
77	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.1 Ruimtelijke ordening en bouwzaken - Een grotere duurzame woningvoorraad die is afgestemd op de behoeften en ingevuld wordt.	Stedenbouwkundige visie dorpskernen	"We geven uitvoering aan de gemeentelijke woningbouwprogrammering en we werken aan een stedenbouwkundige visie op de dorpskernen" Wordt dit aan de raad gepresenteerd als aan losstaand document of wordt dit onderdeel van een andere notitie? Wanneer zouden wij dit kunnen verwachten?	Het gaat om het formuleren van stedenbouwkundige uitgangspunten waar initiatiefnemers aan moeten voldoen zodat het unieke karakter van de dorpskernen behouden blijft. In voorkomend geval zullen we deze ter kennis brengen (informerend) aan de raad.
78	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - Inleiding	Grondbeleid	"Het grondbeleid ondersteunt bij het realiseren van doelen en ambities op het gebied van wonen" Is de gemeente voornemens een actiever grondbeleid te voeren om zo zelf meer grip te krijgen op wat en hoe er gebouwd wordt?	Er wordt situationeel grondbeleid gevoerd. Per ruimtelijke ontwikkeling wordt afgewogen of actief of juist faciliterend grondbeleid het meest passend is. Indien nodig en gewenst kan de gemeente zelf gronden aankopen en exploiteren. Dit is echter niet vrij van financiële risico's. In geval van ontwikkeling door private partijen kan de gemeente prima invloed uitoefenen op hoe en wat er wordt gebouwd. Bij initiatieven die via de Omgevingstafel worden ingediend, stelt de gemeente eisen als het gaat om de ontwikkeling van een locatie. In de toekomst zal het Omgevingsplan worden ingezet om te sturen op de woningmarkt.
79	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.3 Recreatie en toerisme - Een grotere naamsbekendheid als fiets-, wiel- en recreatieve gemeente.	Wandelen	Een grotere naamsbekendheid als fiets-, wiel- en recreatieve gemeente. Bij eerdere notities over recreatie en toerisme was doelbewust wandelen opgenomen als uitgangspunt. Wat is de reden dat dit hier nu niet los genoemd wordt?	Het uitsluiten van wandelen was niet onze intentie. Wandelen is immers ook een vorm van recreatie.
80	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.1 Landschap en natuur - We dragen actief bij aan biodiversiteitsherstel.	Biodiversiteit	"We dragen actief bij aan biodiversiteitsherstel." Uit de begrote middelen lijkt het of wij hier nauwelijk geld aan uitgeven. "Het merendeel van de baten en lasten die een oorzakelijk verband hebben met dit product worden verantwoord op product 3.3 Beheer openbaar gebied en 5.8 Overhead." Is er ooit overwogen de hier voor gereserveerde gelden te oormerken, zodanig het hiervoor uitgegeven bedrag inzichtelijk te maken?	Het merendeel van de concrete inzet die we plegen op het gebied van biodiversiteit gebeurt binnen de bebouwde kom, zodoende is product 3.3 het meest aangewezen product voor deze verantwoording. Een deel van de benodigde middelen is onderdeel van de groene agenda en daarmee is dat deel wel geoormerkt.
81	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.4 Verkeer en vervoer - We beschikken over een hernieuwd vastgesteld Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) 2025-2029.	De fietser	"We zetten in op de aanpak van actuele verkeersknelpunten en we benutten kansen voor een veilig, duurzaam en toegankelijk verkeerssysteem." De gemeente kent nogal wat nauwe fietspaden en onoverzichtelijke situaties rond kruisingen voor fietsers. Krijgt de fietser een speciale positie in het nieuwe GVVP? Is men voornemens ook een verkeersknelpunten analyse voor fietsers te maken?	De opvolger van het GVVP wordt een nieuwe visie op mobiliteit als paragraaf in het omgevingsplan. De fiets is zeker een belangrijk vervoermiddel die een plek krijgt in het nieuwe beleid. Daarin nemen we ook de bestaande knelpunten voor fietsgebruik mee.

82	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 3. Leefomgeving - 3.8 Nieuwe investeringen - Investerings programma 3. Leefomgeving	Klimaat- en energiebeleid	78200002 Klimaat- en energiebeleid 2025-2027 (CDOKE) Welke uitgaven vallen er zoal onder deze post?	Dit betreft uitgaven ten behoeve van personeel dat zich bezig houdt met beleid en uitvoering in relatie tot CO2-reductie. Voor meer informatie verwijzen we u naar de betreffende SPUK-regeling op de website van de RVO: https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/cdoke
83	D66 Guy Janssen	Programmabegroting 2025 - Programma 5. Bestuurskracht - 5.1 Openbare orde en veiligheid - We voorkomen zoveel als mogelijk dat (georganiseerde) criminaliteit de openbare (rechts)orde aantast.	Ondermijning	Welke maatregelen heeft de gemeente in haar gereedschapskist om ondermijning van ambtsdragers tegen te gaan? Welke actieladders bestaat er bij vermoedens van ondermijning?	De gemeente heeft verschillende maatregelen om ondermijning van ambtsdragers tegen te gaan. Hieronder zijn enkele maatregelen beschreven: 1. Opleiding, bewustwording en trainen. De gemeente zorgt, in samenwerking met het RIEC, voor opleidingen en campagnes om medewerkers bewust te maken van signalen van ondermijning en hoe je dient te handelen bij vermoedens van ondermijning. 2. Integriteitsbeleid. De gemeente beschikt over een beleid dat o.a. gedragsregels en sancties bevat voor ongewenst gedrag. 3. Meldpunt. De gemeente beschikt over een meldpunt waar vermoedens van ondermijning kunnen worden gemeld, inclusief vermoedens tegen ambtsdragers. Deze meldingen worden beoordeeld en indien nodig behandeld door de medewerkers Openbare Orde en Veiligheid (OOV) . Tevens beschikt de gemeente over een vertrouwenspersoon. 4. Samenwerking met andere instanties. De gemeente werkt nauw samen met de politie, het Openbaar Ministerie en andere overheidsorganisaties om ondermijning terug te dringen dan wel meldingen van vermoedens op te volgen. De actieladder die wordt gebruikt om te reageren op vermoedens van ondermijning, ziet er op hoofdlijnen als volgt uit: 1. Signaleren: Het herkennen en melden van signalen die wijzen op ondermijning. 2. Analyseren en veredelen: Het verzamelen, veredelen en analyseren van informatie om de aard en omvang van de vermoedelijke ondermijning te beoordelen. 3. Overleggen: Het bespreken van de bevindingen met relevante partners, zoals politie en Openbaar Ministerie, om een gezamenlijke aanpak te bepalen. 4. Plannen: Het opstellen van een actieplan of eenmalige actie met concrete maatregelen om opvolging aan de melding te geven. 5. Uitvoeren: Het daadwerkelijk uitvoeren van de geplande maatregelen. 6. Evalueren: Het evalueren van de effectiviteit van de genomen maatregelen en, indien nodig, bijstellen van de aanpak.
84	D66 Valerie Verkuijl	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.7 Onderwijs - Het voorkomen onderwijsachterstanden en kansenongelijkheid.	1.7 Onderwijs	- D66 heeft al meerdere malen vragen gesteld over het leerlingenvervoer, met name het vergemakkelijken van de aanvraag hiervan voor de ouders. Hier zou naar gekeken worden. Hoe staat het hiermee? - De onderwijszorgarrangementen zijn enkele jaren een terugkerend punt in de begroting. Dit jaar staan ze niet benoemd. Wat is de reden dat ze niet zijn opgenomen?	Kwaliteitsverbetering en klantvriendelijkheid van het aanvraagproces van leerlingenvervoer is een doorlopend aandachtspunt. Voor bepaalde scholen is de aanvraag het afgelopen jaar vergemakkelijkt. Zo hoeven voor verschillende scholen (de Driemaster, de Kornalijs en de Kameleon) géén vervoersadvies meer aangevraagd te worden, wat voorheen elk jaar door de aanvrager wél opgevraagd moest worden. Ouders hoeven alleen nog maar een digitaal formulier in te vullen van de gemeente en dat kan in vijf minuten. Dit proces gold al voor de Mytyschool in Roosendaal. Voor andere scholen is de aanvraagproces hetzelfde gebleven, omdat het hierbij om maatwerk gaat, is en een vervoersadvies nodig van een deskundige. Daarnaast zijn we aan het onderzoeken of het mogelijk is dat een ouder eenmalig een aanvraag voor leerlingenvervoer doet en gedurende de hele schoolperiode dit niet meer opnieuw hoeft te doen. In de begroting staat bij product 1.7 Onderwijs een maatregel “We verstevigen en breiden de samenwerking uit tussen onderwijs, welzijn en jeugdhulp”. Binnen deze maatregel valt ook het verder uitkristalliseren van het (lokaal) beleid op onderwijszorgarrangementen. Een regionaal beleid is er (eind 2024) nog niet en het is niet bekend of dit in 2025 wel vastgesteld wordt. We zijn, lokaal en sub-regionaal, wel blijvend op zoek naar mogelijkheden om onderwijs en jeugdhulp (en eventueel welzijn) beter op elkaar te laten aansluiten. Dit doen we door (bestaande én nieuwe) OZA-pilots te blijven financieren, maar ook voortdurend met onderwijsbesturen, samenwerkingsverbanden én welzijnsorganisaties het gesprek aan te gaan op welke manier we de jeugdigen van de gemeente Woensdrecht het best kunnen ondersteunen.

85	D66 Valerie Verkuijl	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.9 Indicatoren - Lokale indicatoren Programma 1. Sociaal Domein	1.9 Indicatoren	Er is een grote toename in maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo. Wat is de reden hiervoor?	Het totaal van 2.065 maatwerkvoorzieningen in 2023 is opgebouwd uit 1.538 maatwerkvoorzieningen Wmo en 527 maatwerkvoorzieningen Jeugd. De stijging in 2023 zit met name in de Wmo maatwerkvoorzieningen (toename van ruim 500 t.o.v. 2022); voor Jeugd blijft het aantal nagenoeg gelijk met het voorgaande jaar. De genoemde aantallen van deze indicator zijn niet het aantal actieve indicaties, maar het aantal afgegeven indicaties. In 2023 ontstaat hierin een vertekend beeld door een administratieve wijziging als gevolg van het nieuwe contract voor Wmo hulpmiddelen wat in 2023 is ingegaan. Hierbij moest een deel van de lopende indicaties in het systeem worden omgezet. Dit betekent dat in de praktijk indicaties gewoon doorlopen, maar administratief worden deze indicaties omgezet door deze in het systeem te 'beëindigen' en vervolgens 'opnieuw' in te voeren. Dit verklaart het verschil in aantal afgegeven Wmo maatwerkvoorzieningen in vergelijking met 2022.
86	D66 Valerie Verkuijl	Programmabegroting 2025 - Algemeen - Samenvatting - Programma 2. Ruimte	Woningen	Er staat dat er bij de realisatie van extra woningen oog wordt gehouden voor de behoefte van eigen inwoners. Hoe wordt dit gedaan?	De nieuwe woningbehoefteprognose (waarin de behoefte van de lokale bevolking is meegenomen) is de basis voor de woningbouwplanning. Alle woningbouwplannen worden hieraan getoetst. Het principe van een derde, een derde, een derde (sociale woningbouw, betaalbare koop en huur, en overige) moet zorgen voor een gevarieerd aanbod toegespitst op de behoefte van de lokale bevolking.
87	D66 Valerie Verkuijl	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.3 Recreatie en toerisme - We vergroten ons recreatieve- en toeristische aanbod.	2.3 Recreatie en toerisme	Er wordt gesproken over de nieuwe toeristische visie. Wanneer mogen wij deze verwachten?	De toeristische visie is onderdeel van de economische visie, deze wordt Q4 2024 aangeboden aan de raad.
88	D66 Valerie Verkuijl	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.3 Recreatie en toerisme - We vergroten ons recreatieve- en toeristische aanbod.	2.3 Recreatie en toerisme	Er wordt gesproken over de nieuwe toeristische visie. Wanneer mogen wij deze verwachten?	De toeristische visie is onderdeel van de economische visie, deze wordt Q4 2024 aangeboden aan de raad.
89	D66 Valerie Verkuijl	Programmabegroting 2025 - Programma 2. Ruimte - 2.6 Indicatoren - Verplichte BBV indicatoren Programma 2. Ruimte	Niet sporters	Het aantal niet sporters is flink toegenomen. Waar zijn deze cijfers op gebaseerd en hoe gaan we ervoor zorgen dat dit cijfer de komende jaren weer daalt?	De cijfers zijn gebaseerd op gezondheidsmonitoren voor volwassen en ouderen van GGD-en, CBS en RIVM. In het kader van het voorliggend veld stimuleren we alle vormen van beweging voor zowel de jeugd als volwassenen.
90	D66 Valerie Verkuijl	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.4 Maatschappelijke ondersteuning - Het op peil houden van het huidige productenaanbod Wmo-maatwerkvoorzieningen.	Lokale inclusie agenda	Er wordt een lokale inclusie agenda gerealiseerd. Wat wordt hier precies mee bedoeld? Hoe gaat dit stuk eruit zien?	In 2016 heeft Nederland zich gebonden aan het VN-Verdrag 'Rechten voor mensen met een handicap'. Hiermee is de overheid verplicht om de rechten die hieruit voortvloeien, waar te maken. Voor gemeenten betekent dit dat zij passende maatregelen moeten nemen zodat iedere inwoner, met of zonder beperking, zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kan leven. Tegelijkertijd stelt het landelijk Besluit Toegankelijkheid dat alle sectoren, dus ook de overheid, een actieplan moeten maken waarin zij aangeven hoe zij werken aan de geleidelijke verwezenlijking van de algemene toegankelijkheid, dus óók buiten het sociaal domein. Omdat niet is vastgesteld wat er precies in een dergelijk actieplan moet staan en hoe gemeenten zo'n agenda kunnen opstellen, heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in samenwerking met de Alliantie VN-Verdrag de handreiking 'Lokale inclusie agenda: iedereen doet mee!' opgesteld. De handvatten uit deze handreiking benutten we bij het opstellen van de Woensdrechtse Lokale inclusie agenda.
91	CDA Leo Kuijlen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - Inleiding	Vraag van Leo Kuijlen (CDA)	Pijler 2: Hulp en/of ondersteuning is slim verbonden. Hoe wil het college de samenwerking tussen professionele hulpverleners en sociale netwerken verbeteren om de hulp en ondersteuning te optimaliseren en hoe worden burgerinitiatieven gefaciliteerd?	Deze vraag is erg breed gesteld. Wij doen er als gemeente alles aan om samenwerking tussen professionele organisaties en burgerinitiatieven te stimuleren. Dit doen we onder andere door dialogosessies, actief contact met verenigingen en de ontwikkeling van dorps teams.
92	CDA Leo Kuijlen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.1 Sociale veerkracht - Een intensievere samenwerking met én tussen onze grootste subsidiepartners.	Vraag van Leo Kuijlen	Inzet jongerenwerk BWI Op welke manier worden jongeren en de gemeenschap betrokken bij het vormgeven van deze nieuwe afspraken en werkwijzen?	In het contact dat de jongerenwerkers hebben met de jongeren worden signalen opgepakt en meegenomen in de gesprekken.

93	CDA Leo Kuijlen	Programmabegroting 2025 - Programma 1. Sociaal Domein - 1.9 Indicatoren - Verplichte BBV Indicatoren Programma 1	Vraag van Leo Kuijlen	Vroegtijdig schoolverlaters Welke preventieve acties worden er ondernomen om leerlingen in het VO en MBO beter te ondersteunen en te motiveren om hun opleiding af te maken?	Het onderwijs staat aan de lat om jeugdigen te ondersteunen en begeleiden hun opleiding af te maken. De gemeente werkt hierin ondersteunend: leerplichtambtenaren en doorstroomcoaches zijn werkzaam om jeugdigen in een zo preventief mogelijk stadium te ondersteunen met als doel zo weinig mogelijk verzuim en zo veel mogelijk jeugdigen die met minimaal een startkwalificatie het onderwijs verlaten. De afgelopen jaren is het aantal preventief begeleide jongeren gestegen. Ook werkt de gemeente Woensdrecht samen in de regio (West-Brabant) m.b.t. de regionale aanpak voortijdig schoolverlaters. Dat doet ze met zestien gemeenten samen. Omdat veel jeugdigen ouder dan zestien jaar (uit de gemeente Woensdrecht) naar onderwijsinstellingen in de gehele regio West-Brabant gaan, is een gezamenlijk beleid en een gezamenlijk plan belangrijk. Binnen deze regionale aanpak zijn een verschillende projecten opgezet. Zoals het proactief benaderen van jeugdigen die geen onderwijs genieten en geen werk hebben (NEET-jongeren). Zoals het organiseren van een groepsaanpak, genaamd On My Way, waarbij (oude of nieuwe) voortijdig schoolverlaters begeleid worden naar passende opleiding. En zoals verschillende (plus)voorzieningen opgezet worden op scholen waarin jeugdigen die dreigen uit te vallen begeleid worden om hun opleiding af te maken.
----	-----------------	---	-----------------------	---	---